

når kravet om enstemmighed skal respekteres. Det er en ordentlig mundfuld, og hvis kæben ikke skal gå af led, så tror jeg ikke, at munden kunne lukkes højere op.

Jeg vil i det hele taget hæfte mig et øjeblik ved forberedelsesarbejdet, som formentlig vil vise sig at have været noget af det væsentligste ved det hele. Men sådan er det jo tit: De, der arrangerer en fest, har ofte meget mere og i hvert fald længere tids fornøjelse af det end dem, der så deltager i den korte fest. Men forberedelsesarbejderne kan godt vise sig at have en varig betydning, for de politikere, embedsmænd og fagfolk fra mange lande, der tit har mødtes tæt og på mange leder, kan ikke have undgået at have lært noget af hinanden og have fået øjnene op for en hel del ting. Det må man nok sige er i høj grad værdifuldt. Men det kan ikke skjule, at der er mange problemer.

Jeg har ingen indvendinger imod ministerens tale; også den synes jeg er flot og fornem. Jeg vil alligevel kommentere noget af det, men dog starte med et citat fra et resumé, som ministeriet udsendte den 1. februar i år, og hvori der står følgende:

»Spørgsmål om fattigdom og demokratisering af samfundet er i mange lande politisk sprængstof. Da vedtagelserne i København skal ske med enstemmighed, vil teksterne uundgåeligt komme til at indeholde forbehold, uklare formuleringer, udvandinger og selvmodsigelser.«

Det er jo ikke så lidt: Forbehold, uklare formuleringer, udvandinger og selvmodsigelser; det skal vi altså til at vedtage. Men det kan ikke gøres bedre, og det bedste er jo ofte det godes fjende. Jeg citerer videre:

»De privilegerede opgiver ikke uden videre deres privilegier. Udfordringen er imidlertid, at topmødet i København vækker verdens sociale samvittighed.«

Enig! Jeg tror, at dette topmøde som tilsvarende engagementer har en chance for netop at virke som et vækkeur. Nu er der det ved vækkeure, at når de ringer, så kan man reagere på forskellig måde: Nogle springer op og spænder bælte og går i gang med de kolde afvaskninger og med dagens dont; men sådan går det jo ikke altid og ikke for os alle sammen. Nogle af os får sat en hånd på, så det holder op med at kime, og så trækker vi ellers dynen op over hovedet og vender os om på den anden side og sover videre.

Det er meget vigtigt, at dette her vækkeur får en repeat-virkning. Det er man jo også inde på ved en opfølgingskomité, som vi selvfølgelig i CD kan bakke stærkt op om. Altså, hvis det kan lykkes at få vækkeuret til at ringe højt nok, så bliver det ikke kun forberedelsesarbejdet, men også opfølgingsarbejdet, som kan komme til at give gode resultater efterhånden trods selvmodsigelserne og forbeholdene.

Men både ministeren og andre talere her i dag har været lidt mere optimistiske, end jeg rigtig tør tro på. Skønt jeg egentlig er født som en blåøjet optimist og dør som en sådan, så skal man også være lidt realistisk. Ministeren siger bl.a., at der skal lægges et moralsk pres på de lande, som ikke har ratificeret konventionerne, og fru Severinsen sagde det i sin i øvrigt fremragende tale på en lignende måde, da hun sagde, at FN skal virke, og denne konference skal altså virke som normsætter for nationerne.

Så var fru Severinsen som andre glad for, at regeringscheferne kommer i stort antal og skal holde nogle taler, som man så senere kan hænge dem op på. A twiwlér. For når man skal til at hænge dem op på det, så er de enten døde eller omstyrtede ved revolution eller militærkup eller i nogle få lande ved demokratiske valg, og så laver de det hele om igen og vil slet ikke stå ved, hvad deres forgænger har besluttet.

Jeg er desværre ikke så optimistisk med hensyn til dette. Vi skal have FN, og vi skal have sådan en topkonference, for vi kan ikke undvære at have det i visse situationer for at bringe folk ind under samme tag, som ellers ville nægte at være der. Men at det ligefrem er en normsætter, at vi kan hænge dem op på det, at vi kan lægge moralsk pres på dem, det er jeg desværre bange for er lovlig optimistisk. Ministeren siger da også i slutningen af sin fine tale i dag, at vedtagelserne kun er ord. Men det var menneskerettighedserklæringen og vedtagelserne fra de tre kvindekonferencer også. Og så kommer det: »Men vil nogen bestride, at de har bidraget til en positiv udvikling?«

Jeg ved ikke, om jeg rigtig tør bestride det, men jeg tvivler igen. Jeg ved ikke, hvor det er lykkedes at implementere disse ting, tvinge nogen ved at normsætte og hænge nogen op på noget. Jeg tror desværre ikke, at menneskeheden og verden er blevet så god endnu. Videre siger ministeren i slutningen af sin tale, og det lyder jo Hanne Severinsens, at »verdens ledere vil forpligte, fastholde, fremme, bekræfte« og igen to gange »forpligte« til forskellige ting. Al